

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

116. An minister laicalis possit spoliare Clericum armis prohibitis & priuare
absque metu excommunicationis, & maxime tempore noctis? Et an
compelli possit à iudice Ecclesiastico arma illa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

moncantur Magistratus & quomodolibet se interponentes circa capturam Clericorum, nisi hoc factum cum expressa licentia Sedis apostolicæ: & cum natura exceptionis sit firmare regulam in omnibus aliis casibus non exceptis; ergo capientes Clericos sine tali expressa licentia, supradicta censura inuoluntur, Et dictam licentiam accedere dicas, quando fit cum licentia proprii Prælati, ut ideam Megala docet.

2. Sed his non obstantibus, multi Doctores contrariam sententiam probant, ut Belletus in *disquis. cler. part. 1. tit. 2. §. 2. num. 37. & tit. 3. §. 11. num. 1.* Genuensis in *praxi, cap. 27. num. 8.* Bobadilla in *poli. lib. 2. cap. 18. num. 50.* Et ex Theologis docet hoc etiam Soufa in *Bulla Cæn. cap. 16. disp. 82. num. 9.* ubi sic ait: [Non condemnarem comprehendentem Ecclesiasticum noctu cum armis prohibitis, & præsertim mutato habitu; ed quod Iudex in tali casu utilitati, ac tranquillitati Reipublicæ consulit: plus enim potest Respublica, quam quælibet particularis persona: cum ergo particularis persona possit in flagranti delicto defendere innocentem, potest illud idem & Respublica, etiam præuidendo, & anticipando tumultus, & occasiones, quibus ipsa perturbari potest.] Ita Soufa, & ex eadem Dominicanorum familia Pater Ioan. de la Cruz in *direct. conscient. p. 1. præcept. 8. q. 3. art. 1. dub. 3. concl. 3.* ubi sic asserit: [Iudex secularis iure defensionis suæ, aut alterius innocentis, licite comprehendit Clericum, non solum in actuali aggressionem, & crimine patrando, præueniendo illud; sed etiam in crimine patrato, ne fugiat, ut præsentetur suo Superiori; dum non excedat in hoc, impingendo pugnum nolenti se capi, & duci quiete, aut offerenti fideiussionem præsentandi se suo Prælato, nisi inhumanitas delicti, aut alia iusta causa petat illum debere capi.] Sic ille. Idem etiam docet Bañez in *2. 2. q. 67. art. 1. dub. 2. concl. 5.* & Lorca in *part. 2. tom. 2. tr. de legib. disp. 25. membr. 4.* Aduerte tamen cum Megala, ubi supra num. 10. qui tandem probabilem vocat sententiam huius, & superioris resolutionis, non posse Iudices laicos detinere Clericum, in suis carceribus ultra spatium viginti horarum.

3. At his non obstantibus, Campanili in *diners. iur. rub. 4. num. 27.* non admittit hoc spatium viginti horarum; sed putat, statim Clericum recto tramite ad Iudicem Ecclesiasticum deducendum esse. Et fufius probat hanc sententiam nouissimè Barbosa in *suis collect. tom. 1. lib. 3. tit. 1. cap. 2. num. 7.* ubi docet, Iudicem laicum in excommunicationem incurres, si cum possit, in continenti non tradat Clericum Iudici Ecclesiastico.

RESOL. CXVI.

An minister laicalis possit spoliare Clericum armis prohibitis, & priuare absque metu excommunicationis, & maxime tempore noctis?
Et an compelli possit à iudice Ecclesiastico arma illa restituere?
Et an Clericus ferens arma possit resistere cum armis birruario volens eum capere?
Et an Clericus exercens prohibitam venationem, vel piscationem possit spoliari à iudice seculari, vel suis ministris aibus, vel canibus, vel aliis instrumentis? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 10. aliàs 9.

Affirmatiuam sententiam docet Couarruias in *pract. 99. cap. 3. nu. 7.* Azenedus *tom. 1. lib. 1. tit. 3. leg. 9. n. 3.* Borellus de *pract. Reg. Camb. cap. 71.*

n. 45. Duenn. *Reg. 15. Plaza de delictis, l. 1. c. 8. n. 9.* Ant. Gomez in *leg. 45. Tau. n. 48.* Iul. Clar. in *pract. crim. q. 36. n. 16. & q. 82. stat. 6. n. 1.* Cenedo in *collect. iur. can. p. 1. collect. 38. num. 17.* Morla in *empor. iur. part. 1. tit. 1. q. 16. num. 17.* Bobadill. in *Polit. t. 1. lib. 2. cap. 18. n. 71.* Ludouicus Mexia in *prag. taxa panis, conf. 5. num. 38.* Io. Heuia in *Caria Philippica, part. 3. §. 3. num. 9.* Vbi asserunt, Clericum arma prohibita portantem, à ministris laicæ iurisdictionis armis his exponari posse, & priuari, absque metu excommunicationis, & maxime tempore noctis, ut vult Ceuallos *tract. de cogit. per viam violentia, part. 2. q. 54. num. 17.* Nec compelli posse à Iudice Ecclesiastico arma illa restituere, cum ita se habeat consuetudo, & tacita Ecclesiasticorum permissio.

2. Sed, quod magis miror, non desunt præstantissimi Theologi, qui hanc sententiam defendunt, ut Rodriguez in *summ. tom. 2. cap. 2. 37. num. 13.* Ioan. de la Cruz in *direct. conscient. part. 1. præcept. 8. q. 3. art. 1. dub. 1. concl. 3.* Bañez in *2. 2. q. 67. art. 1. dub. 2. conclus. 5.* Graffius in *decis. part. 1. lib. 4. cap. 18. num. 158.* Coniolanus in *Bull. Cæn. excomm. 20. fol. mibi 956.* Ortiz in *summ. cap. 4. num. 9. & cap. 7. num. 1.* Petrus Lorca in *part. 2. tom. 2. tr. de legib. disp. 25. membr. 4. fol. mibi 486.* & Vasquez etiam in *part. 2. tom. 2. disp. 167. cap. 4. n. 31.* qui duo vltimi asserunt, in tali casu ministros regios, auferendo arma Clericis, non inducere penam legis, sed efficere, ut lex seruetur, & impedit transgressionem legis. At falluntur viri docti: nam ut bene obseruat contra Vasquez, Salas de *legib. quæst. 96. tract. 14. disp. 14. sect. 9. num. 106.* non spectat ad Iudices seculares, propria autoritate efficere, ut leges ciuiles à Clericis obseruentur, cum nullam in eos iurisdictionem habeant. Idèd puto omninò dicendum, minime posse ministros laicalis iurisdictionis, Clericos armis prohibitis spoliare: quia Clerici ad obseruanda statuta laicorum sunt cogendi per Iudicem Ecclesiasticum; vnde non poterunt per laicum armis spoliari: tantum ad obuiandum delicto, poterunt duci ad Episcopum, ut inferius dicendum est; & in Episcopi potestate erit dispensare de armis. Et ita docent Doctores, quos citat, & sequitur Barbosa in *suis coll. tom. 1. lib. 3. tit. 1. cap. 2. num. 6. & tom. 2. lib. 5. tit. 39. cap. 25. num. 4.* quibus ego addo Madium *tract. de sacris Ordinib. cap. 14. num. 21.* Bonacinam de *legibus disp. 10. q. 2. punct. 1. §. 1. num. 2.* Duardum in *Bull. Cænæ, lib. 2. can. 11. quæst. 11. num. 91.* Belletum in *disquis. cler. p. 1. tit. 2. §. 2. num. 38.* Martham de *iur. part. 4. cent. 1. cas. 7. num. 20.* Megalam in *3. part. lib. 3. cap. 11. num. 20.* Genuensem in *praxi, cap. 74. num. 6.* & Riccium *part. 3. decis. 299. per totam*, ubi quærit an Clericus ferens arma possit resistere cum armis birruario laico, volenti eum capere, & respondet affirmatiuè.

3. Ex his sequitur, esse reiciendos, Villalobos in *summa tom. 2. tract. 10. difficul. 16. num. 2.* Ledesnam in *summa 10. 2. tract. 8. cap. 9. conclus. 33.* Salsedum *ad Diaz. cap. 68.* Morlam in *empor. iur. part. 1. tit. 1. q. 16. & seq.* Cenedo in *collect. iur. part. 1. collect. 37. num. 19.* asserentes, Clericum exercentem prohibitam venationem, vel piscationem, posse spoliari à Iudice seculari, vel suis ministris, aibus, vel canibus, vel aliis instrumentis. Vide etiam, circa præsentem quæstionem, Anguianum *tract. de leg. lib. 2. contr. 15. num. 31.* qui ex parte nobiscum sentit, asserens nullo pacto esse sustinendam sententiam illorum DD. asserentium, arma Clericorum posse per seculares Iudices capientibus adiudicari.

RESOL. CXVII.

An minister laicus possit spoliare Clericum armis prohibitis?
Et

verf. pñede. & infra late in tribus Ref. hanc sequentib.

Sup. hoc in Ref. 1. noc. præterite, & in eodem §. & verif. & id sine huius Ref.

Sup. hoc in Ref. in Ref. tot. §. 1. verif. Y. Io. melfino, & infra in Ref. seq. §. Vide:

Sup. hoc in principio huius Ref. & in aliis eius prima not.

Sup. hoc in Ref. præterite, & in eius not.

Sup. hoc, & seq. in hac Ref. supra in Ref. tit. 8. tit. post medium, & in Ref. 119. & in com. 7. tit. Ref. 19. & ad com. ante medium, & verif. Et qui- dam.

Sup. hoc in Ref. §. 1. in tit. 3. leg. 9. n. 3.

IN MATI
TIBI
O. X. N.
E. III